

Tiedote, julkaisuvapaa heti
Etelä-Pohjanmaan LAPE

Motto: Jokainen lapsi ja nuori tarvitsee lähelleen turvallisia ja välittäviä aikuisia.

Etelä-Pohjanmaan Lape-muutosohjelman toimeenpanon vastuuhenkilöt osallistuvat 30.10.2017 perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikon vierailuun ja siihen sisältyvään tutustumiskäyntiin JIKky:n perhekeskukseen. JIKkyn perhekeskusvierailun yhteydessä on katsaus maakunnalliseen Lape-hankkeeseen.

Lasten ja perheiden palveluiden muutosohjelma LAPE luo lapsi- ja perhelähtöistä sisältöä ja palvelurakenteita sote- ja maakuntauudistukseen. LAPE ohjaa, kouluttaa, verkostoi, innovoi ja juurruttaa toimintamallit uuden maakunnan ja kuntien toimintaympäristöihin. Muutosohjelman tavoitteena on luoda lapselle ja nuorelle suotuisa kasvuympäristö ja tukea perheen hyvinvointia. Palvelujen painopistettä halutaan siirtää korjaavista ehkäiseviin. STM:n ja OKM:n ohjaama muutostyötä tehdään sekä kansallisella tasolla että maakunnissa. Keskeisiä kansallisia toimijoita muutosohjelmassa ovat myös THL, OPH ja TEM.

Etelä-Pohjanmaan LAPE-hankeessa uudistetaan toimintakulttuuria, kehitetään ja vakiinnutetaan perhekeskustoimintamallia toimivaksi lasten, nuorten ja perheiden palvelukokonaisuudeksi sekä tuetaan erityis- ja vaativan tason palvelujen nykyistä tiiviimpää yhteistoimintaa ja tukea perustason palveluille. Hankeaikana (2017–2018) jalkautetaan muutosohjelma maakuntaan ja käynnistetään hankeajan jälkeenkin toteutuvaa kehittämistyötä.

Käytännön toimintana kehittämistyö on muun muassa lasten, nuorten ja perheiden monikanavaisen osallisuuden tukemista uudistuvassa palvelurakenteessa. Lapualla, Ilmajoella ja Kuntayhtymä Kaksineuvoisen alueella parhaillaan toteutettavissa piloteissa otetaan **lapsivaikutusten arviointi** osaksi kunnallista päätöksentekoa. **Luo luottamusta – Suojele lasta -verkkokoulutus** ja käyttöön otettavat **Kasvun tuki -työkalupakin toimintamenetelmät** luovat lasten ja perheiden palveluissa toimiville yli hallintorajojen yhteistä kieltä ja vahvistavat yhteistoimintaa. **Perheystävällinen työpaikka** -toimintamallia pilotoi parhaillaan Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri ja valmennusta tarjotaan yrityksille ja tulevaan maakuntaan liittyville organisaatioille kevään 2018 aikana.

Lapsille ja perheille suunnattuja matalan kynnyksen sosiaali- ja terveyspalveluja, varhaiskasvatusta, koulua, seurakuntien ja järjestöjen toimintoja yhteen kokoavaa **perhekeskustoimintamallia** kehitetään maakunnassa kahdeksalla alueella. Alueellisten perhekeskus-työryhmien työskentely on käynnistynyt hyvin. Kansallista tukea suunnataan toimintamalliin sisältyvän vanhemmuuden tuen, eropalvelujen, maahanmuuttajien palvelujen ja vertaistuellisten kohtaamispaikkojen toiminnan kehittämiseen. Nostona kehittämistyöstä eroa työssään kohtaavat sote-, järjestö- ja seurakuntatoimijat yhdistävät voimansa ja järjestävät eteläpohjalaisille Eron edessä -iltoja vuoden 2018 aikana. Tilaisuudet ovat avoimia myös ammattilaisille. Matalan kynnyksen palveluiden kehittämisessä varmistetaan mm. lapsiperheiden kotipalvelun yhdenmukaiset toimintamallit koko Etelä-Pohjanmaan alueella.

Myös **erityispalvelujen kehittämistyö** suuntaa katseen lapseen, nuoreen ja perheeseen. Systeminen lastensuojelu -toimintamallia pilotoidaan Etelä-Pohjanmaalla tällä hetkellä Kurikassa ja Seinäjoella. Monitoimijainen arviointi on yksi perus- ja erityistason kantava teema, jossa eri hallinnonalojen osin päällekkäistä työtä opitaan pois ja toimijat kootaan lapsen, nuoren ja perheen ympärille. Lastensuojelun sijaishuollon ja perhehoidon valvontaa, ohjausta ja osallisuutta vahvistetaan. Hankkeessa pilotoidaan lastensuojelun ja erikoissairaanhoidon yhteisesti toteuttamaa perhekuntoutusta. Seinäjoelle valmistuvan lastensuojeluyksikön puitteiden ja toimintojen suunnittelutyötä on toteutettu yhdessä asiakkaiden, ammattilaisten ja tutkijoiden kanssa. Viidelle yhteistyöalueelle sijoittuvien kaikkein vaativinta palveluja tuottavien OT-keskusten toiminnan suunnittelu on käynnistynyt.

Kaikki Etelä-Pohjanmaan kunnat ja yhteistoiminta-alueet, mukaan lukien Isokyrö, ovat mukana kehittämistyössä. Hankekonsortioon osallistuvat omilla osahankkeellaan Eskoo, Autismsäätiö, SeAMK yhteistyössä SOnet Botnian kanssa, MLL Pohjanmaan piiri ja Verso Kuntoutus. Lisäksi mm. EPSHP, Pelastakaa Lapset ry, Etelä-Pohjanmaan Monikkoperheet, Sedu (Ohjaamo EP), Yhden vanhemman perheiden liitto, Etelä-Pohjanmaan ensi- ja turvakoti, Kriisikeskus Mobile, Rikosuhripäivystys, 4H-liitto sekä valtakunnallinen PRO SOS -hanke toimivat hankkeen yhteistyökumppaneina.

LAPE on suuria linjauksia ja pieniä tekoja – esimerkiksi asiakkaiden osallisuutta osana toimintojen suunnittelua ja kehittämistä voi lisätä pienin askelin. Eri toimijoiden väliseen yhteistyöhön kipinä voi syntyä esimerkiksi kohtaamispaikka-toiminnan järjestämisestä. Tästä on oivallinen esimerkki Lappajärven yhteiskoulussa toimiva Tekemisen kioski, joka yhdistää järjestöjen, koulun ja seurakunnan voimavarat lasten ja nuorten parhaaksi. **Yhdessä olemme enemmän!**

Hanke kokoaa yhteen lape-kehittämistyön toimijoita Seinäjoella 3.11.2017 järjestettävään **Sopivaa tukea oikeaan aikaan -seminaarin**, jossa alustajina toimivat mm. **LAPE hankepääällikkö Hanne Kalmari (STM)**, johtava asiantuntija **Arja Hastrup (THL)**, ja **LL ja psykoterapeutti VET Pekka Aarninsalo**. Kuntalaisten ja kokemustoimijoiden ääntä seminaariin tuovat **projektipääällikkö Aleksi Koivisto Nuva ry:stä** sekä **Minna ja Jukka Lammi Kasvatus- ja perheneuvonta ry:n VOIKUKKIA-toiminnasta**. Seminaarin ohjelma: <https://sote.ep2019.fi/tapahtumat/etela-pohjanmaan-lape-seminari>

Lisätiedot

Lape-muutosagentti
Eija Ala-Toppari-Peltola
p. 044 425 5415
eija.ala-toppari-peltola@seinajoki.fi

Lape-hankekoordinaattori
Satu Mäki-Fossi
p. 044 425 5606
satu.maki-fossi@seinajoki.fi

Etelä-Pohjanmaan lapsi- ja perhepalveluiden LAPE-hanke
<https://sote.ep2019.fi/lape-hanke>